

ISSN 1318-5772 XXIII (2016) št. 2

B O Ž J A B E S E D A D A N E S

revija Slovenskega bibličnega gibanja

RAZLAGA ODLOMKOV
STARE ZAVEZE

Greh prvega človeka (1 Mz 3)

RAZLAGA ODLOMKOV
NOVE ZAVEZE

*Obhajanje Gospodove
večerje v korintski Cerkvi*

METODE DELA
S SVETIM PISMOM

Kako moliti s psalmom?

IZ PREVODA

*David Spriggs
in Mike Simmonds:
V drami odrešenja*

*Pogovor z jezuitom patrom
Janezom Poljanškom*

»*Usmiljenja hočem in ne žrtve.*«

(Mt 9,13)

VSEBINA

UVODNIK Samo Skralovnik	3
RAZLAGA ODLOMKOV STARE ZAVEZE Greh prvega človeka (1 Mz 3) Samo Skralovnik	4
RAZLAGA ODLOMKOV NOVE ZAVEZE Obhajanje Gospodove večerje v korintski Cerkvi Maksimilijan Matjaž	8
METODE DELA S SVETIM PISMOM Kako moliti s psalmom? Špela Fortuna	12
PAPEŽ FRANČIŠEK POSLUŠA BOŽJO BESEDO Primož Erjavec	14
IZ PREVODA David Spriggs in Mike Simmonds: V drami odrešenja Samo Skralovnik	16
POGOVOR S PRIJATELJI BOŽJE BESEDE Pogovor s patrom Janezom Poljanškom s. Ivanka Tadina	20
ZANIMA ME Kaj nas hoče Jezus naučiti s priliko o delavcih v vinogradu (Mt 20,1-16)? Marijan Peklaj	23
BIBLIČNA SKUPINA SE PREDSTAVI Biblična skupina Murska Sobota	24
POROČILA NEDELJA SVETEGA PISMA 2016 Jana Podjavoršek VSESLOVENSKO SREČANJE BIBLIČNEGA GIBANJA Darja Kenik Gregorič	26 29
PRIPOROČAMO V BRANJE Samo Skralovnik	30

BOŽJA BESEDA DANES je revija,
ki jo izdaja Slovensko biblično gibanje.
Izhaja trikrat letno.

Revijo lahko naročite ali odjavite po pošti
na naslov gibanja in uredništva.

NASLOV GIBANJA IN UREDNIŠTVA:
Slovensko biblično gibanje
Poljanska cesta 2, 1000 Ljubljana
sbg@rkc.si
www.sbg.rkc.si

UREDNIŠKI ODBOR:

dr. Maksimilijan Matjaž, dr. Marijan Peklaj,
Tatjana Rupnik, dr. Samo Skralovnik,
s. dr. Ivanka Tadina

Odgovorna urednica (v. d.): Jana Podjavoršek

Urednica: Špela Fortuna

Lektoriranje: Dragica Perme

Fotografije: Avtorji uporabljenih fotografij so navedeni pod
fotografijami. Kjer avtorstvo ni navedeno, je uporabljen
spletni vir. Avtor naslovnice: Samo Skralovnik.

Oblikovanje in prelom: Branka Smodiš

Tisk: Salve, d. o. o., Ljubljana

Priporočen je prostovoljni dar za pokritje stroškov izhajanja revije.
Transakcijski račun pri Krekovi banki: št.: SI56 2420 0900 4563 958

UVODNIK

»Usmiljenja hočem in ne žrtve.« (Mt 9,13)

Dragi prijatelji Božje besede! Pred vami je druga številka revije *Božja beseda danes* v prenovljeni in razširjeni podobi. Ob jubilejnem letu usmiljenja se revija pridružuje Cerkvi v razmišljanju o (Božjem) usmiljenju in pričevanju žive izkušnje Očetove bližine.

Najprej boste lahko brali razlago starozaveznega odlomka o grehu prvega človeka (1 Mz 3), razlago pripovedi o človekovi skušnjavi in padcu. V razlagi odlomka iz Nove zaveze Bog na težo greha Adama in Eve odgovarja s polnostjo odpuščanja – s kelihom svoje krvi in svojega telesa. Obhajanje Gospodove večerje, ki neprestano obnavlja milost človekovega rajskega stanja, je danes kot nekoč v korintski skupnosti središče in življenjski vir občestva Cerkve. V Prvem pismu Korinčanom s Pavlom tako prepoznavamo vrednost in pomen telesa, ki ga obhajamo v obedu Gospodove večerje.

Sveto pismo niso le besede, ki nas spodbujajo k premišljevanju in poglobljanju v Božje globine, temveč tudi knjiga, ki nam posoja svoje besede za molitev. *Metode dela s Svetim pismom* tokrat predstavljajo način, kako prek meditativnega poglobljanja uporabljati biblični molitvenik, Knjigo psalmov. Tudi sveti oče v rubriki *Papež Frančišek poslušaj Božjo besedo* zajema iz istega studenca. Kot je prepričan papež, se prav v molitvi psalma 51

pokaže edina resnična človekova potreba – usmiljenje; da nam je odpuščeno in smo osvobojeni hudega ter posledic smrti. A še prej ob odlomku Mr 6,14-29 (in drugih) pokaže, da se mora človek manjšati, da bi bil v njegovem življenju prostor za Božje usmiljenje, človek se mora pustiti očistiti Gospodovi ljubezni, da lahko postane nova stvaritev.

V rubriki *Iz prevoda* imamo priložnost razumeti Sveto pismo kot celoto in najti smisel v mozaiku njenih številnih in raznolikih delov. V *drami odrešenja* celotno Sveto pismo predstavi v petih (dramskih) dejanjih; če Sveto pismo razumemo kot Božjo dramo, se vsaka osebna zgodba vklaplja v svetopisemsko zgodbo in omogoča, da v njej odigramo svojo vlogo. Pri tem moramo vztrajati ob potokih Žive voda ne glede na (trenutno) doživljanje duhovne suše in gluhoti, podčrta p. Janez Poljanšek, intervjuvanec *Pogovora s prijatelji Božje besede*. Ob druženju z Besedo se prečiščuje podoba Boga, je pot, po kateri vstopa Bog v človeško srce.

V zadnjem delu revije v rubriki *Zanima me* najdemo odgovor na vprašanje, kaj nas hoče Jezus naučiti s priliko o delavcih v vinogradu (Mt 20,1-16), kjer so na koncu dneva vsi delavci prejeli enako plačilo (Mt 20,1-16). Preberemo lahko še predstavitev članov biblične skupine Murska Sobotica ter poročili s srečanj po škofijah na nedeljo Svetega pisma 2016 in vseslovenskega srečanja Bibličnega gibanja v Vipavski dolini.

Revijo *Božja beseda danes* ustvarjamo skupaj, zato vas, dragi bralci, ob tej priložnosti vabim k soustvarjanju, zastavljanju vprašanj, ki se porajajo ob prebiranju Svetega pisma, podajanju knjižnih in vsebinskih predlogov ... ter seveda širjenju Božje besede (danes).

Božje usmiljenje je sklanjanje veličine k majhnosti, večnega k umrljivemu, odrešenega k neodrešenemu. Je otipljivost neotipljivega. Ne prenese abstrakcij in metafizike, usmiljenje je konkretno, živa izkušnja Očetove bližine, ali pa je ni! Dragi bralci, želim, da bi prebiranje *Božje besede danes* v vas razplamtelo plamen Ljubezni in pomagalo udejanjati in darovati najpomembnejše – usmiljenje.

RAZLAGA ODLOMKOV STARE ZAVEZE

GREH PRVEGA ČLOVEKA (1 Mz 3)

Tretje poglavje Prve Mojzesove knjige skupaj z zgodovino padlega človeka je neke vrste religiozni ep o človekovi skušnjavi in padcu ter Božjem usmiljenju. V pogovoru med kačo in ženo ob uživanju sadu je jedrnato podana psihologija vsakega greha.

Razlaga odlomka po vrsticah

V. 1

Kača pa je bila bolj prekanjena kakor vse živali na polju, ki jih je naredil GOSPOD Bog. Rekla je ženi: »Ali je Bog res rekel, da ne smeta jesti z nobenega drevesa v vrtu?«

Zakaj v zgodbi nastopa kača? Po eni od razlag izvira opis prvega greha iz borbe proti kanaanskemu Baalovemu kultu plodnosti. V sakralni prostituciji, ki jo je vseboval, je imela kača pomembno vlogo. Kult je bil za Izraelce velika skušnjava, zato pisec hoče pokazati njegovo zgrešenost – obljublja sicer pobožanstvenje, dejansko pa rodi duhovno smrt in suženjstvo grehu. V luči tega greha opisuje biblični pisec greh prvega človeka. Tako kot je sakralna prostitucija s pomočjo simbola kače smrtonosna za Izrael, ker ubije njegovo zavezo z Bogom, tako sta tudi prva človeka po zapeljevanju kače prezrla zavezo z Bogom. Mogoče je, da je kača glede na razvrstitev živali v Tretji Mojzesovi knjigi najbolj tipična nečista žival.

Kača prične z navidezno nedolžnim vprašanjem: »Ali je Bog res rekel, da ne smeta jesti z nobenega drevesa v vrtu?« V besedi »res« je mogoče zaznati presenečenje kače nad Božjo omejitvijo (nobenega drevesa). Dejansko to vprašanje izraža totalno popačenje Božje velikodušne obljube v 1 Mz 2,16 (»Z vseh dreves v vrtu smeš jesti ...«).

V. 2-3

In žena je rekla kači: »Od sadu drevja v vrtu jeva, ›le z drevesa sredi vrta,‹ je rekel Bog, ›ne jejta sadu, tudi dotikajta se ga ne, sicer bosta umrla!«

Žena je izjavo kače popravila, a ne povsem natančno. Medtem ko je Bog rekel: »Z vseh dreves v vrtu smeš jesti«, je Eva izpustila besedico »vseh«, in preprosto dejala: »Od sadu drevja v vrtu jeva ...«. Hkrati je prepovedi *jesti z drevesa spoznanja* dodala prepoved *dotikanja tega drevesa*. Te spremembe nakazujejo, da se je žena premaknila od Boga proti kačji drži. Stvarnikove velikodušnosti ni izrazila v dolžni resnici, označila ga je kot zati-ralskega, saj ni bilo smrtno le uživanje sadežev, pač pa tudi dotikanje drevesa.

Dodatno opazimo, da Bog zapove (1 Mz 2,16), kača pa to spremeni v »je rekel« (1 Mz 3,1), s čimer načrtno zmanjša intenzivnost in resnost Božjih besed. Nadalje je Bog za prekršitev napovedal gotovo smrt: »... boš gotovo umrl« (2,17). Ta gotovost se v hebrejščini izraža s podvojitvijo besede. Eva pa v odgovoru kači izpusti podvojitvev in reče samo: »... sicer bosta umrla!« (3,3). Tako Eva odpre vrata dvomu v gotovost Božje besede.

V. 4-5

Kača pa je rekla ženi: »Nikakor ne bosta umrla! V resnici Bog ve, da bi se vama tisti dan, ko bi jedla z njega, odprle oči in bi postala kakor Bog, poznala bi dobro in húdo.«

Kača ne okleva, izkoristi Evin dvom in podvoji napad; uporabi Božje besede (podvojitvev), a pred njih vstavi nikalnico: »Nikakor ne bosta umrla.« Gre za ostro zavrnitev Boga, in vendar so na veliko presenečenje besede kače na videz potrjene. Mož in žena ne umreta, vse dokler Adam ne doseže 930 let (5,5)! V njenih besedah je dvoumnost, zaradi katere je opravičeno opisana kot prekanjena, izreka polresnice. Kačja obljuba se je izpolnila, a ne na pričakovani način. Kako lahko razumemo: »Boš gotovo umrl?« 1 Mz 3 je pripoved, polna simbolike, ki prikazuje prisotnost Boga; drevesa, zlato, reke in dragulji so krasili najsvetejše v templju. Izraelci so resnično življenje izkušali, ko so prihajali v svetišče. Verovali so, da je tam prisoten Bog, življenje. Kdor ni smel v

V sakralni prostituciji, ki jo je vseboval, je imela kača pomembno vlogo. Kult je bil za Izraelce velika skušnjava, zato pisec hoče pokazati njegovo zgrešenost – obljublja sicer pobožanstvenje, dejansko pa rodi duhovno smrt in suženjstvo grehu.

RAZLAGA ODLOMKOV NOVE ZAVEZE

OBHAJANJE GOSPODOVE VEČERJE V KORINTSKI CERKVI

Bodite moji posnemovalci, kakor sem tudi jaz Kristusov. (1 Kor 11,1)

Prvo pismo Korinčanom je verjetno izmed vseh Pavlovih pisem najbolj misijonarsko naravnano. Pavel nagovarja majhno krščansko skupnost, ki živi kot *novo občestvo (koinōnia)*, kot Kristusova Cerkev sredi živahnega grškega vlemesta, zaznamovanega tako z blaginjo in potrošništvom kakor s številnimi raznolikimi verskimi in filozofskimi tokovi. Odgovarja na številne dileme in vprašanja mlade skupnosti spreobrnjencev tako iz poganstva kot judovstva. Vsak izhaja iz svoje izkušnje in tradicije duhovnega življenja, apostol pa jih usmerja, da bi odslej vse presojali v luči evangelija, ki jim ga je oznanil, predvsem v luči križanega in vstalega Kristusa. Postopoma jim razkriva, kako živeti *novo življenje* po evangeliju v kulturi sveta, ki jih obkroža, to je »na vsakem kraju« (1,2). *Novo življenje* se ne živi v ideji, ampak v *posnemanju* Kristusa v konkretnih korakih in prenavljanju mišljenja. Poziv k posnemanju Kristusa je poziv za pristno življenje – življenje iz Navdiha. Živeti evangelij ne pomeni sprejeti nekkih novih zapovedi in predpisov, temveč poenotenje lastnega *življenja* ob Kristusovem zgledu – ob Izvoru in Cilju. Zato Pavel začne poglavje, v katerem spregovori o obhajanju Gospodove večerje v korintski Cerkvi, s pogumnim in odločnim pozivom, naj ga posnemajo (11,1).

Pismo Korinčanom kot hvalnica telesu

Zakaj kdor je in pije, ne da bi razločil telo, je in pije v svojo obsodbo. (1 Kor 11,29)

Prvo pismo Korinčanom je na prvi pogled zelo raznoliko, zato je v njem težko prepoznati klasično dvodelno strukturo Pavlovih pisem, kjer se enakomerno prepletajo oznanilo in spodbude.

Vseeno pa so različne teme večinoma uglašene na motiv *telesa* (gr. *sōma*), ki se kakor rdeča nit prepleta skozi vsa poglavja. Tako je že na začetku občestvo vernikov predstavljeno kot *telo* križanega Kristusa, ki je zaradi razdorov in preprirov ogroženo. Ker je Križani umrl in vstal za vse, so verniki, ki so po krstu vanj vraščeni, eno samo telo in zato razdeljeni ne morajo živeti kot Cerkev (1,10-13). V nadaljevanju spregovori o skrunjenju *človeškega* telesa, ki se dogaja v različnih oblikah nečistosti, nemoralnosti in malikovanja (pogl. 5–8). *Človeška telesa* so več kot meso in niso predmeti, s katerimi bi lahko počeli karkoli, ne da bi to imelo posledice za celotnega človeka. Človeško telo je sveto (3,17), je »tempelj Svetega Duha« (6,19) in Božji *topos*, kjer človek časti Boga in stopa v občestvo z drugim. Ko Pavel oznanja, da občestvo vernikov sestavlja *Kristusovo telo*, ki se hrani z Gospodovo večerjo, in da je človek odrešen po Kristusu križanem (1,23-24) in vstalem (15,20-28), je bilo to za Jude veliko pohujšanje, za grško kulturo pa nezaslišana novost in norost hkrati. Njegovo oznanilo o svetosti telesa doseže svoj vrh s poročilom o »tisti noči«, ko se je Gospod s telesom izročil v *Telo*, ki ga lahko človek je in pije (11,23-27). Gospodova večerja tako postane središče in življenjski vir občestva, ki je tako trdno povezano med seboj, kakor so med seboj povezani in odvisni posamezni udje v človeškem telesu (pogl. 12–14). Verniki postajajo otipljivo Kristusovo telo (12,27), obdarjeni z različnimi darovi milosti ali *karizmami*, ki jih Gospod po Duhu daje posamezniku, da se gradi *živo občestvo vernikov* – Cerkev. Na koncu Pisma spregovori še o *koncu* (gr. *telos*), tj. o cilju, smislu in dopolnitvi človeškega telesa. Ker je Božji Sin živel v telesu in je v telesu umrl in vstal, bodo tudi človeška telesa po njem rešena umrljivosti in bodo dobila njegovo podobo – podobo Neumrljivega (15,35-57). Hrana te neumrljivosti je evharistično *Telo*, ki ga obhajajo pri Gospodovi večerji. Eden glavnih namenov Pisma Korinčanom je tako pomagati skupnosti, da bo *prepoznala* vrednost in pomen telesa – ne samo Kristusovega, ki ga obhajajo v

Novo življenje se ne živi v ideji, ampak v posnemanju Kristusa v konkretnih korakih in prenavljanju mišljenja. Poziv k posnemanju Kristusa je poziv za pristno življenje – življenje iz Navdiha.

PAPEŽ FRANČIŠEK POSLUŠA BOŽJO BESEDO

Velikokrat smo se že prepričali, da papež Frančišek posluša in razlaga Besedo na način, ki se dotakne src vernikov. Njegove razlage naj navdihujejo tudi nas. Zahvaljujemo se ekipi Radia Vatikan, ki dovoljuje objavo besedil z njihove spletne strani.

Manjšati se za Božjo zmago

(Ob odlomku Mr 6,14-29)

Smrt Janeza Krstnika je dramatična zgodba, ki govori o Božji zmagi, je prepričan papež Frančišek, ko razmišlja o koncu največjega med preroki. Janez Krstnik je bil obglavljen v temi neke celice, sam, obsojen zaradi maščevalnega sovraštva neke kraljice in strahopetnosti nekega brezvoljnega kralja. A Bog s tem vendarle zmagaja. Papež Frančišek poskuša opisati, kar se je dogajalo v Janezovi celici pred usmrtitvijo oz. dramo v prerokovi duši. On je tisti, ki je vpil v puščavi. Množice je krstil v imenu Tistega, ki mora priti. Sedaj je bil vkljenjen. In sicer ne le z železnimi verigami ujetništva, ampak po papeževi presoji verjetno tudi s sponami negotovosti, ki ga je izčrpavala. Janez Krstnik je v večji doživljaj notranje trpinčenje dvoma, ali se morda ni zmotil. Ta Mesija ni takšen, kot si je predstavljal, da bi moral biti. Poslal je celo svoje učence vprašat Jezusa, naj pove resnico, če je on tisti, ki mora priti. To je bilo njegovo trpljenje, njegova notranja osamljenost: »Ali sem se morda zmotil?« Papež pravi, da je bil to velik človek, ki pa je končal na zelo prozaičen način, v anonimnosti. Toda s tem je še na poseben način pripravil pot Jezusu, ki je prav tako umrl v tesnobi, sam, brez učencev. Tako se je do konca izpolnilo to, s čimer je označeval svoj odnos do Tistega, ki mora priti: »Jaz se moram manjšati,« manjšati v duši, telesu, v vsem. Papež povabi tudi nas, naj prosimo Gospoda za milost, da bi bil v naših življenjih vedno prostor, da bi Jezus lahko rastel, mi pa bi se vedno bolj nižali, vse do konca. Tako bo Bog zmagal. (5. februar 2016)

Izstopiti iz milnega mehurčka

(Ob odlomku Lk 16,19-31)

S svetim očetom preberimo priliko o bogatem možu, ki se je vsak dan obilno gostil, ni pa videl, da je bil pred njegovimi vrati siromak, prekrit z ranami, po imenu Lazar. Bogatin je bil po papeževem opisu človek, zaprt v svoj mali svet, svet gostij, oblačil, puhlosti, prijateljev; človek, zaprt v milni mehurček puhlosti. Ni zmožel gledati onkraj, ampak je videl samo svoj lastni svet. Ta človek se ni zavedal, kaj se dogaja izven njegovega zaprtega sveta. Ni razmišljal na primer o potrebah mnogih ljudi ali spremljanju bolnikov; mislil je le nase, na bogastvo, na svoje dobro življenje – posvečal se je »dobremu« življenju. Ni poznal nobene periferije, kakor se izrazi Frančišek z njemu ljubo besedo, niti periferije pred vrati svoje hiše. Hodil je po poti laži, kajti zanašal se je samo nase, na svoje stvari, ni se zanašal na Boga. Pomembno je še, opozori papež, da je izgubil ime. Evangelij namreč ne pove njegovega imena, pravi

POGOVOR S PRIJATELJI BOŽJE BESEDE

Avtor fotografije: p. Albert Bačar

p. Janez Poljanšek

DUHOVNI OČE IN SPREMLJEVALEC

Pater Janez je jezuit in trenutno živi in opravlja poslanstvo v Duhovnem središču sv. Jožefa v Ljubljani. Božja beseda ga je počasi in vedno bolj navorjela, razodevala Božjo ljubezen, usmiljenje ter notranje navdihovala. Iskalcem Božjega pomoča na različne načine. Z vodenjem duhovnih vaj, duhovnimi pogovori in spremljanjem, vzgojo. V literaturi odkriva, da nek navedek Božje besede zares spregovori le, če je umeščen na dobro premišljeno mesto, ob pravem času in v pravi situaciji.

Pater Janez, v letu usmiljenja smo na nedeljo Svetega pisma razmišljali ob vrstici iz pisma Rimljanom 12,1 – Ker je torej Bog tako usmiljen. Nam lahko opišeš, kaj tebi pove ta Božja beseda.

Predvsem sem vesel, da je ta beseda šele v dvanajstem poglavju pisma. Pismo Rimljanom ima namreč šestnajst poglavij; v prvih enajstih je Pavel pisal, kaj vse je Bog storil za nas, kako zelo je bil usmiljen do nas, od dvanajstega poglavja naprej pa piše, kako naj bi kristjani odgovorili na to usmiljenje, kako naj bi živeli med seboj, kakšno

naj bo novo življenje v Kristusu. Ker je Bog tako usmiljen, bodimo tudi mi usmiljeni drug do drugega. Najprej je dar, nato naš odgovor. Ne obratno. V tem je veselje, v tem je veselo oznanilo, blagovest. Nismo si mi zaslužili Božje ljubezni in usmiljenja s svojim spreobrnjenjem in dobrimi deli, temveč je to dvoje sad Božje milosrčnosti do nas. Vzljudil nas je, ko smo bili še grešniki, ponavlja Pavel v prvih poglavjih pisma Rimljanom. Sicer pa je podobno v večini Pavlovih pisem. Prva polovica pisem je namenjena temu, kar je Bog storil za nas in kakšna »milost se nam je zgodila«, če smem uporabiti ta izraz, v drugi pa so apostolove spodbude kristjanom, kako naj odgovorijo na Božji dar. Mislim, da ni odveč znova in znova poudarjati dejstva, da smo kristjani ljudje, ki se nam je zgodilo nekaj posebnega. Deležni smo bili novega rojstva, ponovno smo se rodili. Kristus nas je vzljudil in za nas dal samega sebe – z eno besedo, izkusili smo, da je Bog zelo, zelo usmiljen.

Božja beseda je namreč živa in dejavna, ostrejša kakor vsak dvorezen meč in zarezhe do ločitve duše in duha, sklepov in mozga ter presoja vzgibe in misli srca. (Heb, 7,28) Verjetno je potrebna pot, da Beseda postane živa, dejavna, da nagovori in spreminja.

Kakšna je bila moja pot? Ko sem začel hoditi v šolo, je v naš dom prišlo *Kratko Sveto pismo s slikami*, tista velika rdeča knjiga, ki jo je izdalo Ognjišče. Še zdaj mi je v spominu močan in prijeten vonj te knjige, iz katere sem se učil brati. Bra-tje in sestra smo se včasih kar stepli zanjo, kdo jo bo bral. V spomin so se mi vtisnile predvsem slike: vesoljni potop, Davidov boj z Goljatom, Jezusovo rojstvo – prava paša za oči in domišljijo. Pozneje sem Božjo besedo poslušal v cerkvi. Kaj dosti si nisem zapomnil, spominjam pa se, da sem po neki nedeljski maši na poti domov premišljeval ob evangeliju o blagih. Zdelo se mi je, da »blagor ubogim v duhu« velja za takšne, kakršen

Vzljudil nas je, ko smo bili še grešniki, ponavlja Pavel v prvih poglavjih pisma Rimljanom.

PRIPOROČAMO V BRANJE

Maksimilijan Matjaž,

Klic v novo življenje.

Prevod in komentar Pavlovega

Prvega pisma Korinčanom,

Ljubljana: Teološka fakulteta 2015

Monografija je sestavljena iz treh temeljnih delov. Avtor se v prvem delu vživi v izvorno zgodovinsko okolje in odgovarja na vprašanja časa in kraja nastanka, naslovljencev, odnosa med avtorjem in naslovljenci. Drugi in najobširnejši del knjige predstavlja nov prevod Pavlovega pisma, pospremljen s kritično eksegetsko analizo in interpretacijo. V tretjem, zadnjem delu knjige avtor spregovori o značilnostih Pavlove teologije in etike. Na koncu dela je zbrana obsežna bibliografija, razdeljena na vire, komentarje, monografije in članke ter dela o Pavlu in njegovi teologiji.

Za vsakega razlagalca je Pavlovo Prvo pismo ne-lahek izziv tako zaradi kompleksnosti zgradbe pisma, v katerega je najverjetneje integriranih več različnih pisem, kot zaradi nekaterih najbolj spornih Pavlovih izjav (npr. o vlogi in videzu ženske v bogoslužju, podrejenosti žene možu, vzdržnosti oz. celibatu ipd.). Avtor je svoje delo zastavil tako, da je uporabljal kritično eksegetsko analizo besedil kakor tudi poglobljeno duhovno biblično razlago, ki najde svoj odmev v »besedah življenja«, tj. v aktualizaciji besedil v temeljnih bivanjskih vprašanih in konkretnih življenjskih situacijah – danes. Na koncu vsakega poglavja so različno obsežne razlage cerkvenih očetov. Za

njihov izbor in prevod je poskrbel dr. Miran Špelič OFM, ki na koncu knjige tudi strne patristični pregled eksegeze in teologije Prvega pisma Korinčanom od Origena do Avgušтина.

Znanstvena monografija predstavlja nepogrešljivo obogatitev slovenskega prostora tako po strokovno-biblični ravni, saj je to prvi slovenski komentar Prvega pisma Korinčanom, kot po duhovni plati s pristopom, ki ne ostaja ujet v strogo specializirano znanstveno analizo. Delo ponuja razumevanje Pavlovega Prvega pisma Korinčanom na sintetični ravni, hkrati pa ga z inkulturacijo in obračanjem na sodobnega človeka stalno prerašča in tako spodbuja k poglobljenemu vstopu v Besedo, v življenje. V tem smislu ga moremo razumeti kot *Klic v novo življenje*.

Samo Skralovnik

Whitney T. Kuniholm,

Bistvenih sto: potovanje v osrčje Svetega pisma (E100), Ljubljana:

Svetopisemska družba Slovenije 2014

»Skušal sem brati Sveto pismo, pa mi nikoli ni uspelo priti prav daleč.«

»Sveto pismo sem bral po koščkih, vendar ne vem, kako ti sestavljajo celoto.«

»Nikoli še nisem bral Svetega pisma, vendar me zanima, kaj je njegovalna glavna vsebina.«

»Rad imam Sveto pismo, vendar bi rad razumel, kako naj ga prenesem v svoje življenje danes.«